

יומא י. (שד מהסוף) יא. (ש6)

ביאורי מושגים

אופי הסוכה - חכמים ור' יהודה נחלקו בהבנה הבסיסית של אופי מצות סוכה. חכמים הבינו שהתורה צייתה עלינו לצאת מהדירה ולגור במגורים זמניים. ר' יהודה הבין שאנו צריכים לצאת מהדירה שלנו ולעבור לדירה קבועה אחרת. ייתכן שמחלוקת זו תלויה בשאלה האם תפקיד הסוכה הוא להבהיר לנו שהעולם הזה הוא זמני והדבר הקבוע היחיד בו הוא בורא העולם. או שהסוכה אמורה להמחיש לנו שאנו עבדים של הבורא ושליחים שלן ובמצוותו אנו עוברים מדירה אחת לדירה אחרת.



יישוב לסתירה

הסבר רבה: ר"י (בברייתא א') סובר שדירה זמנית אינה דירה.
דחייה לרבה: בברייתא ב' מוכח שר"י מחשיב דירה זמנית.

הסבר אבני: הדיון על פטור דירה זמנית (בברייתא א') הוא רק כשלא גרים בה, בפרק הזמן שגרים בה - כולם מחייבים.
דחייה לאבני: בברייתא ב' ראינו שחכמים פוטרם דירה זמנית ממזוזה אפילו בפרק הזמן שגרים בה.

הסבר רבא:
בברייתא א' המחלוקת היא על חיוב דירה בעל כורחו במזוזה (ר' יהודה מקל ופוטר וחכמים מחמירים ומחייבים)
בברייתא ב' המחלוקת היא על אופי סוכה (ר"י סבר שסוכה היא דירת קבע ולכן היא חייבת במזוזה, חכמים סברו שהיא דירת ארעי)